

**Ուսուցման Ծրագիր
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՔՆՆԻՉՆԵՐԻ
ԼՐԱՑՈՑԻՉ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ**

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեի (այսուհետ՝ Կոմիտե) քննիչների (այսուհետ՝ քննիչների) 2017թ. լրացուցիչ վերապատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ժամաքանակը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Կոմիտեի նախագահի 2017 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ 29-Լ հրամանի հիման վրա:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է քննիչների՝ առանձին ոլորտներում անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործմանը և որակավորման բարձրացմանը:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով: Լրացուցիչ վերապատրաստման ժամաքանակը 50 ակադեմիական ժամ է և իրականացվում է աշխատանքային 6 օրերի ընթացքում:

5. Վերապատրաստումն առավելապես իրականացվում է դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդներով:

6. Վերապատրաստումն իրականացվում է 2017 թվականի ապրիլ-մայիս ամիսներին:

II. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

1. ՀՀ քննչական կոմիտեի քննիչների լրացուցիչ վերապատրաստման դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	Q-040-17	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցերը	10
2.	Q-041-17	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցերը	10
3.	Q-042-17	ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի արդի հարցերը քրեական գործերով	10
4.	Q-017-17	Կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի արդի հարցերը	20

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. Q-040-17. ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և ընթացող բարեփոխումների, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ

գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- քրեական նոր օրենսգրքի նախագծի հիմնադրույթները,
- քրեաիրավական ինստիտուտների, այդ թվում՝ պատժողական քաղաքականության զարգացման միտումները և հեռանկարները,
- հանցավոր արարքների ճշգրիտ որակման հիմնահարցերը (մասնավորապես՝ մարդու կյանքի և առողջության, սեռական ազատության և անձեռնմխելիության, այդ թվում անչափահասների դեմ ուղղված հանցագործությունների, թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության, սեփականաթության դեմ ուղղված և կոռուպցիոն հանցագործությունների և այլն) և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական և իրավակիրառ փորձը,
- ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, ինչպես նաև դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը):

2. Q-041-17. ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցերը

Դասընթացը անհրաժեշտ է քրեական դատավարության ոլորտում նոր իրավական զարգացումները, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները մատուցելու, դրանք գործնականում կիրառելու, ինչպես նաև քննչական գործողությունների կատարման կարգի պահպանման կարողությունների կատարելագործման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- ՀՀ քրեական դատավարության ոլորտում նոր օրենսդրությունը,
- ՀՀ քրեական դատավարության մինչդատական վարույթին վերաբերող առանձին ինստիտուտների վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնահարցերը,
- ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը, այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերի կիրառման առանձնահատկությունները,
- քննչական գործողությունների կատարման ընթացքում ծագող գործնական հիմնահարցերը և նախաքննության ընթացքում քննիչների կողմից թույլ տրվող խախտումները,
- առանձին քննչական գործողությունների կատարման դատավարական և կրիմինալիստիկական առանձնահատկությունները,
- նախաքննության ընթացքում կայացվող որոշումների և քննչական գործողությունների արձանագրությունների կազմման առանձնահատկությունները,
- դատավարական հարկադրանքի միջոցները և դրանց ուսումնասիրությունը ապացույցների և ապացուցման գործընթացի խնդիրները, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքներն ապացուցման գործընթացում օգտագործելու իրավական կարգավորման խնդիրները,
- պետական, նոտարական և բանկային գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ ստանալու դատավարական կարգը և այլն:

3. Q-042-17. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի արդի հարցերը քրեական գործերով

Դասընթացն անհրաժեշտ է ՄԻԵԴ նոր իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքները և դրանց կիրառման հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝ քրեական իրավունքի և դատավարության ոլորտում Եվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ արդի նախադեպային իրավունքը և ՀՀ նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը քրեական գործերի քննության ընդհանուր մեթոդաբանության, Կյանքի իրավունքին և խոշտանգումների ու վատ վերաբերմունքի այլ ձևերի արգելքին առնչվող հարցերի, մինչդատական կալանքի, ինչպես նաև խոցելի տուժողների/վկաների և կասկածյալների մասնակցությամբ իրականացվող քննության կապակցությամբ, այդ թվում՝

- անձի ազատության և անձեռնմխելիության իրավունքը, մասնավորապես Հայաստանի Հանրապետության դեմ վերջին ժամանակաշրջանում կայացված որոշումների լույսի ներքո,
- մասնավոր կյանքի անձեռնմխելիության իրավունքը, մասնավորապես՝ առանձին քննչական գործողություններ կատարելիս՝ դեպքի վայրում զննություն, բնակարանում խուզարկություն կատարելիս, անձնական խուզարկություն և այլ գործողություններ կատարելիս ՄԻԵԿ-ի 3-րդ և 8-րդ հոդվածների պահանջների պահպանման լույսի ներքո:
- արդար դատաքննության իրավունքի պաշտպանության, անթույլատրելի ապացույցների օգտագործման արգելքը, այդ թվում՝ հակընդդեմ հարցման իրավունքի ապահովման հարցի կապակցությամբ Հայաստանի Հանրապետության դեմ վերջին ժամանակաշրջանում կայացված որոշումների լույսի ներքո:

4. Q-017-17. Կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու և դրանք պատշաճ կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- դեպքի վայրի զննության, ճանաչման ներկայացնելու, հարցաքննության և այլ քննչական գործողությունների կատարման տակտիկային վերաբերող հարցերը,
- կյանքի, առողջության, սեփականության, տնտեսական գործունեության, հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի ու բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննության մեթոդիկային վերաբերող հարցերը: